

Juli 2022, Jaargang 3, Nr. 5

Beste leden, donateurs en andere lezers,

De zomer is begonnen en daarmee voor menigen ook de vakantie. Hopelijk lukt het u om de zorgen die het leven in deze tijd met zich meebrengt even te parkeren. Want er gebeurt nogal wat. Een oorlog zeer dichtbij, actuele vragen rondom energievoorziening, energietransitie en bijbehorende kosten, problemen met stikstof- en mest, aanslagen op het landschap door agrarische schaaftergroting of de bouw van megagrote distributiecentra of datacentra. En bij al deze zaken wordt ook u gevraagd er iets van te vinden, waarbij het soms echt niet eenvoudig is om de weg te vinden tussen betrouwbare op feiten gebaseerde informatie of op al even overtuigende stelling verkondigde meningen.

Daarom, of u nu ver weg gaat of heel dichtbij blijft, we hopen dat u zich even lekker kunt ontspannen en tegelijk weer kunt opladen om de tweede helft van dit jaar met een volgeladen accu tegemoet te treden.

Traditiegetrouw betekent deze periode komkommertijd voor krantjes, nieuwsbrieven etc. Zo ook voor onze Nieuwsbrief. De vaste rubriek waarin u een plek kunt raden vindt u uiteraard ook deze keer weer terug. En verder bestaat de Nieuwsbrief uit een aantal bijeengeraapte weetjes, aanbiedingen en korte meldingen.

We wensen u veel leesplezier

Hoe goed kent u de streek? De foto's van de vorige keer:

In onze fotorubriek 'Hoe goed ken jij je streek' eerst weer de oplossing bij twee foto's uit de vorige Nieuwsbrief.

Foto 1

U kijkt hier naar het brug- en sluizencomplex Gaarkeuken in het van Starckenborghkanaal. Voor ons het meest bekend vanwege zijn soms lange wachtijden als er één of meerdere schepen passeren. De naam Gaarkeuken verwijst naar een eertijds aanwezige gaarkeuken, dat wil zeggen een eenvoudig restaurant annex café en herberg.

Foto 2

Hier kijkt u naar de vaste brug via welk de doorgaande weg de Jonkersvaart van de ene oever naar de andere oever oversteekt. Het dorp Jonkersvaart met de gelijknamige vaart is een oude veenkolonie. Nog voor 1800 werd al begonnen met het graven van deze vaart. In 1955 was het vrachtschip van Jan Veenstra het laatste schip wat door de sluis ging waarna de sluis voorgoed dichtging en de ophaalbrug er af ging. Sindsdien ligt er een vast brug.

Meer achtergrondinformatie bij bovenstaande twee foto's vindt u op onze website. U vindt het via de link: www.ivn.nl/afdeling/ivn-westerkwartier-eo/ken-je-eigen-streek

Hoe goed kent u de streek? Hier ziet u de nieuwe foto's:

Onderstaand opnieuw twee foto's.

U zult ervoor op de fiets moeten om deze plekjes te vinden, maar met vakantie in het voorzicht

Foto 1 Waar bevindt zich dit bruggetje?

Foto 2 Waar in het Westerkwartier staat deze mooie molen?

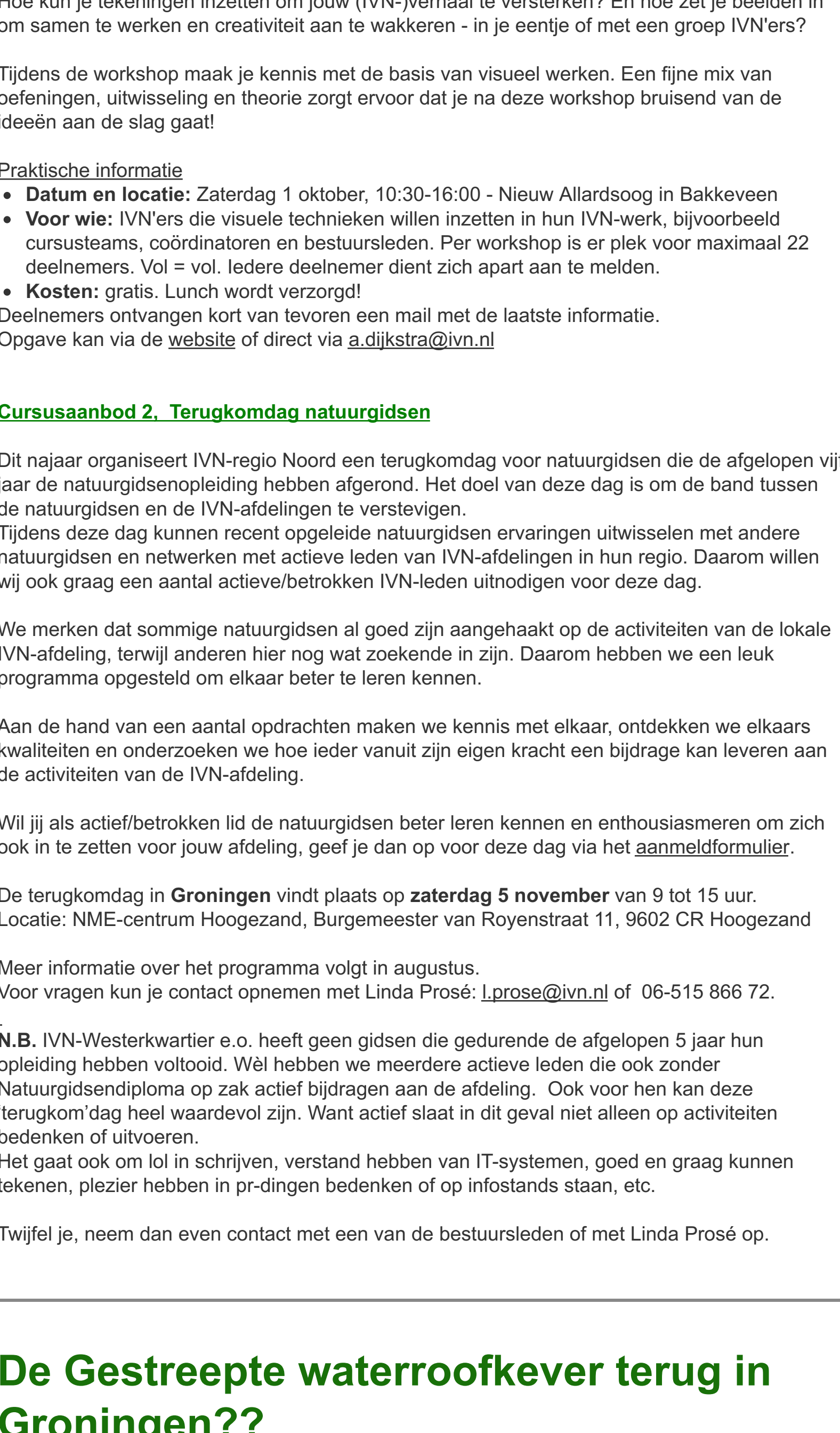
Mail uw antwoord op deze nieuw gefotografeerde plekjes, naar: ivnwesterkwartier@icloud.com

Eerste editie Maai Mei Niet

De eerste editie van het uit België overgenomen 'Maai Mei Niet' stemt tot tevredenheid. Hebt u ook meegedaan? Op strak gemaaid gazons hebben insecten weinig te zoeken. Door anders te maaien kunnen tot tien keer meer bijen worden aangetrokken, zo blijkt uit Brits onderzoek. Door slechts om de 3 à 4 weken te maaien krijgen onder meer bijen, kevers, vlinders en hommels meer voedsel. Juist in de maand mei is dit belangrijk omdat er in het voorjaar minder bloeit dan in de zomer en bijen dus minder te eten hebben. In dit eerste jaar is 41 ha. gazon aangemeld om niet te maaien in mei, maar waarschijnlijk is dit nog veel meer door alle gazons die niet zijn opgegeven. Omgerekend betekent dit dat dagelijks in de gazons van de deelnemende tuinen bijna 10 kilogram nectarsuiker is geproduceerd. Hiermee kunnen dagelijks ruim 935.000 bijen worden gevoed. De berekening gaat uit van de honingbij. Diverse wilde bijen gebruiken minder nectar per dag, dus het werkelijke aantal ligt nog hoger. Kortom: voldoende reden om dit initiatief uit te breiden!

Onderstaand nog wat resultaten uit de campagne Maai Mei Niet 2022.

- 41 ha. gazon is aangemeld om niet te maaien in mei.
- de gemiddelde ongemaaid oppervlakte per deelnemende tuin was 1.033 m²
- het ging om 708 gazons. In 19 % van de gazons werden de bloemen geteld.
- in totaal zijn er 8.603 bloemen geteld in 133 tuinen, dit komt overeen met gemiddeld 65 bloemen per m².
- het madeliefje is de meest getelde bloem met meer dan 3.500 exemplaren.
- De gewone ereprijs en witte klaver staan op plaats 2 en 3.
- de paardenbloem produceert per m² de meeste nectarsuiker, ondanks dat deze bloem pas de op vijf na meest getelde bloem is.
- Kruipend zenegroen, witte klaver, gewoon biggenkruid en knoopkruid staan ook in de top 5.
- Gemiddeld is 26 milligram nectar per m² niet-gemaaid gazon geproduceerd.
- In de deelnemende tuinen is dagelijks bijna 10 kg. nectarsuiker geproduceerd.
- Hiermee kunnen dagelijks ruim 935.000 honingbijen worden gevoed.

Over die stikstof.....

De stikstofdiscussie laait weer op. Nature Today heeft daarom alle natuurberichten die ze de afgelopen periode over de stikstofproblematiek heeft gepubliceerd, gebundeld in een soort 'stikstofdossier'. Hier vindt je artikelen geschreven vanuit verschillende perspectieven, van partners als Vogelbescherming, WNF, Stichting Bargerveen en WUR. Het is een complex probleem, maar dit dossier geeft wel een mooi overzicht van hoe het ervoor staat met de Nederlandse natuur. Als je iets meer over de effecten van stikstof wil lezen, kijk dan hier eens. [Nature Today | Natuurberichten | Dossier: Stikstof](#)

IVN Westerkwartier e.o. en Groninger Landschap vinden elkaar steeds beter.

Op 6 en 7 juli hadden vrijwilligers van IVN Westerkwartier e.o. en Groninger Landschap een paar drukke dagen: 170 brugklassers van De Lindenberg in Leek waren -verdeeld over 4 dagdelen- te gast in de Lettelberter Petten. Ieder dagdeel waren er drie activiteiten: Eten uit de Natuur, Waterdierjes vangen & determineren en een Natuurwandeling (met opdrachten) in het gebied. Natuurlijk alles gericht op kennis van de natuur, maar ook voor het lekker buiten zijn in plaats van in de klas. De ochtend/middag werd afgesloten met een proeverij van wat de groep 'Eten uit de Natuur' geproduceerd had met de planten die ze geplukt hadden: pesto, kruidenboter en gevulde eieren. Voor de vrijwilligers waren het intensieve dagen met zo'n groep drukke pubers!

Foto: Stien Hut.

Cursus aanbod

Cursusaanbod 1. Workshop Visueel Werken

Op zaterdag 1 oktober organiseert IVN-regio Noord een **Workshop Visueel Werken**

Wat houdt het in
Hoe kun je tekeningen inzetten om jouw (IVN-)verhaal te versterken? En hoe zet je beelden in om samen te werken en creativiteit aan te wakkeren - in je eentje of met een groep IVN'ers?

Tijdens de workshop maak je kennis met de basis van visueel werken. Een fijne mix van oefeningen, uitwisseling en theorie zorgt ervoor dat je na deze workshop bruisend van de ideeën aan de slag gaat!

Praktische informatie

- **Datum en locatie:** Zaterdag 1 oktober, 10.30-16.00 - Nieuw Allardsoog in Bakkeveen
- **Voor wie:** IVN'ers die visuele technieken willen inzetten in hun IVN-werk, bijvoorbeeld cursusteam, coördinatoren en bestuursleden. Per workshop is er plek voor maximaal 22 deelnemers. Vol = vol. Iedere deelnemer dient zich apart aan te melden.
- **Kosten:** gratis. Lunch wordt verzorgd!

Deelnemers ontvangen kort van tevoren een mail met de laatste informatie.

Opgave kan via de [website](#) of direct via a.dijkstra@ivn.nl

Cursusaanbod 2. Terugkomdag Noord

Dit najaar organiseert IVN-regio Noord een terugkomdag voor natuurgidsen die de afgelopen vijf jaar de natuurgidsenopleiding hebben afgerond. Het doel van deze dag is om de band tussen de natuurgidsen en de IVN-afdelingen te verstevigen.

Tijdens deze dag kunnen recent opgeleide natuurgidsen ervaringen uitwisselen met andere natuurgidsen en netwerken met actieve leden van IVN-afdelingen in hun regio. Daarom willen wij ook graag een aantal actieve/betrokken IVN-leden uitnodigen voor deze dag.

We merken dat sommige natuurgidsen al goed zijn aangehaakt op de activiteiten van de lokale IVN-afdeling, terwijl anderen hier nog wat zoekende in zijn. Daarom hebben we een leuk programma opgesteld om elkaar beter te leren kennen.

Aan de hand van een aantal opdrachten maken we kennis met elkaar, ontdekken we elkaars kwaliteiten en onderzoeken we hoe ieder vanuit zijn eigen kracht een bijdrage kan leveren aan de activiteiten van de IVN-afdeling.

Wil jij als actief/betrokken lid de natuurgidsen beter leren kennen en enthousiasmeren om zich ook in te zetten voor jouw afdeling, geef je dan op voor deze dag via het [aanmeldformulier](#).

De terugkomdag in **Groningen** vindt plaats op **zaterdag 5 november** van 9 tot 15 uur. Locatie: NME-centrum Hoogezand, Burgemeester van Royenstraat 11, 9602 CR Hoogezand

Meer informatie over het programma volgt in augustus.

Voor vragen kun je contact opnemen met Linda Prosé: l.prose@ivn.nl of 06-515 866 72.

N.B. IVN-Westerkwartier e.o. heeft geen gidsen die gedurende de afgelopen 5 jaar hun opleiding hebben voltooid. Wel hebben we meerdere actieve leden die ook zonder Natuurgidsendiploma op zak actief bijdragen aan de afdeling. Ook voor hen kan deze 'terugkomdag' heel waardevol zijn. Want actief slaat in dit geval niet alleen op activiteiten bedenken of uitvoeren.

Het gaat ook om lol in schrijven, verstand hebben van IT-systemen, goed en graag kunnen tekenen, plezier hebben in pr-dingen bedenken of op infostands staan, etc.

Twijfel je, neem dan even contact met een van de bestuursleden of met Linda Prosé op.

De Gestreepte waterroofkever terug in Groningen??

Tijdens de slootjesactiviteit op zaterdag 11 juni in de wijk Oostindie (Leek) werd door een van de kinderen een waterroofkever gevonden die bij onze deskundige Herman de Heer de aandacht trok. Niet geheel zeker nam hij hem mee naar huis waar hij met vrij grote zekerheid vaststelde dat het hier om een mannetje van de *Graphoderus bilineatus*, de Gestreepte waterroofkever gaat. Bijzonder? Zeker! In Groningen is de gestreepte waterroofkever in 1976 voor het laatst gevangen. Twee jaar geleden werd er per toeval door een natuurfotograaf in het Omgelede Eelderdiep, ten oosten van het natuurgebied De Onlanden ook een gevangene, in Drenthe was hij al sinds 1950 niet meer gezien.

De zeldzame en beschermde Gestreepte waterroofkever is een stuk kleiner dan de meer bekende Geelgerande waterroofkever en is te herkennen aan de brede gele dwarsband op het halsschild. De kever kwam tot in de twintigste eeuw in heel Nederland voor, maar verdween gaandeweg vrijwel overal. In Groot-Brittannië en België wordt de soort als uitgestorven beschouwd.

Het kenniscentrum voor insecten EIS gaf bij de herontdekking in Drenthe aan dat het niet duidelijk is of de soort zich opnieuw gevestigd heeft of lange tijd over het hoofd is gezien, dat zal hier niet anders zijn. Herman de Heer wacht nog op de definitieve beoordeling.

Als de uitslag positief is dan zijn Drenthe en Groningen nu de enige provincies in Nederland waar zowel de Gestreepte als de Brede geelgerande waterroofkever voorkomt.

Het zou de tweede keer zijn dat Herman de Heer voor de Provincie Groningen een herontdekking doet.

In 1997 vond hij in een vijver aan De Koets in Tolbert de Groene glazenmaker (*Aeshna viridis*), na decennia een herontdekking voor Noord-Nederland.

Dat de Groene glazenmaker vanaf toen een stevige doorstart heeft gemaakt is duidelijk.

En nu dus hoogst waarschijnlijk de Gestreepte waterroofkever (*Graphoderus bilineatus*). Met uitdrukkelijke dank aan de Slootjesdagen van IVN Westerkwartier e.o., want deze (nog onofficiële) herontdekking hebben we echt aan de kinderen te danken!

Foto: H G de Heer

Activiteiten overzicht

Als laatste ook in deze Nieuwsbrief kort aandacht voor onze en aan ons rakende activiteiten voor de komende periode op een rij.

Wekelijks wandelingen op dinsdag- en woensdagochtend van 9.30 uur - ca. 11.30 uur

22 (of 23) juli	Nachtvlinders – Camping Lettelbert	22.00 uur
26-08-'22	Speelweek Nienoord	
02-09-'22	Vleermuizen in het Currigherveld (gezinsexc.),	20.30 uur
02-09-'22	Gronings Groen te Hooghammen	
	!! Als het goed is heeft iedere groene vrijwilliger binnen de Provincie Groningen hiervoor een persoonlijke uitnodiging ontvangen. Mocht je deze toch hebben gemist, kijk dan snel op onze website. Want ook via onze website kan je je nog opgeven.	
03-09-'22	Regiodag (vermoedelijk bij natuurbegraafplaats i.o. Kardinghe	
18-09-'22	Natuurwandelings Nanningabos,	13.30 uur
28-09-'22	Lezing paddenstoelen - CazemierBoerderij	19.30 uur

Informatie over al deze activiteiten, en meer, kunt u uitgebreid terugvinden op onze website. Zie daarvoor: www.ivn.nl/afdeling/ivn-westerkwartier-eo/activiteiten

We hopen u de komende tijd weer veelvuldig te mogen verwelkomen bij onze activiteiten.

Hartelijke groet,
uw afdelingsbestuur

Alle foto's H.de Meijer, tenzij anders vermeld.
Foto bovenaan; Zebrarups Jakobsvlinder op Jakobskruiskruid (foto; J. Meinsma)
Foto onderaan: Kattenstaart

